

Frisbeegolf

Frisbeegolf (tunnettu myös nimillä **kiekkogolf**^[1] ja **liitokiekkogolf**^[2], englanniksi disc golf) on urheilulaji, jonka peruseriaate on sama kuin perinteisessä golfissa: tavoitteena on päästä väylän alusta loppuun mahdollisimman vähin heitoin. Pienimmän tuloksen saanut voittaa.^[3]

Frisbeegolfrata koostuu väylistä, joiden pelaaminen aloitetaan avauspaikalta eli tiiltä, ja ne päättyvät maalikoriin. Kiekkogolfradat ovat tyypillisesti 9- tai 18-väyläisiä. (Kokonaismittainen rata on 18 väylää) Radat ovat tyypillisesti puustoisilla alueilla, joissa on vaihteleva maasto, joka tarjoaa luonnollisia esteitä kiekon lentoradalle. Nämä esteet ovat olennainen osa peliä, joten pelaajien ei tule muuttaa näitä esteitä vähentääkseen väylän haastavuutta.^[4] Pelaaminen lähes kaikilla radoilla on ilmaista.^{[5][6]}

Käytettävät kiekot ovat pienempiä kuin ultimate-kiekot tai rantafrisbeet.^{[7][8]} Tyypillisesti kiekon halkaisija on 21–22 senttimetriä^[9] ja paino 150–180 grammaa^[10]. Frisbeegolfkiekot voidaan jakaa karkeasti kolmeen eri ryhmään: draiverit eli oikein heitettyinä pitkälle lentävät kiekot, lähestymiskiekot sekä lyhyihin heittoihin ja lähipeleihin käytettävät putterit^[11].

Selvästi suurin osa lajin huippupelaajista tulee Yhdysvalloista.^[12] Euroopan maista lajin kehitys on pisimmällä Suomessa ja Ruotsissa. Näiden jälkeen tulevat muut Pohjoismaat, Iso-Britannia ja läntisen Keski-Euroopan maat.^[13] Lajin kansainvälinen kattojärjestö on Professional Disc Golf Association (PDGA).^[14]

Frisbeegolf-kori.

Sisällysluettelo

Pelitapa

Heittäminen

Liitokiekot

Kiekon lento ja ”lentonumerot”

Nopeus

Glide eli liito

Turn eli vakaus

Fade

Lennon kokonaiskuva

Muovit

Kilpailuissa hyväksyttävät kiekot

Kilpailut

Lajin kehitys ja levinneisyys

Termejä

Frisbeegolf Suomessa

Lähteet

Aiheesta muualla

Pelitapa

Pelin tarkoituksena on heittää kiekko mahdollisimman vähillä heitoilla ilman virheitä kohteena toimivaan koriin. Väylän pelaaminen aloitetaan tiiltä. Heitettäessä vähintään yhden tukipisteen on kosketettava maata ja kaikkien tukipisteiden täytyy olla tiillä, kun kiekko irtoaa kädestä. Kiekon irrottamisen jälkeen heiton saa astua yli.^[3]

Aloitusheiton jälkeen peliä jatketaan sieltä, mihin edellinen heitto jäi, jos kiekko jäi pelialueelle (*in-bounds*). Seuraavan heiton paikka merkitään yleensä merkkauskiekolla, joka asetetaan kiekon eteen kiekon ja korin väliin siten, että merkkauskiekko koskettaa heittokiekkoa. Seuraavassa heitossa yhden tukipisteistä on oltava linjalla, joka jatkuu merkkauskiekosta 30 senttimetriä taaksepäin. Jatkoheiton saa astua yli samaan tapaan kuin aloitusheiton, jos koriin on matkaa yli kymmenen metriä. Merkkauskiekon sijasta pelaaja voi käyttää edellisen heiton kiekkoa heittopaikan merkinä.^[3] Jos korille on matkaa alle kymmenen metriä, (heittopaikka on 10 metrin ringissä) pelaaja ei saa astua puttiansa yli. Sääntöjen mukaan tässä tilanteessa "pelaajan tulee osoittaa pysyvänsä tasapainossa", jonka voi osoittaa esimerkiksi selkeällä pysähtymisellä ja tasapainon osoituksella, takana olevan jalan palauttamisella maahan merkkauskiekon takana tai merkkauskiekon nostamisella maasta.^[15]

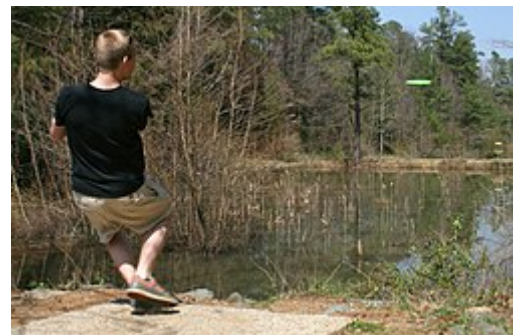
Jos heitto menee pelialueen ulkopuolelle (OB-alue, *out-of-bounds*), pelaaja voi jatkaa peliä joko edellisestä heittopaikasta, paikasta, josta kiekko ylitti pelialueen rajan, tai väylälle merkityltä rangaistusalueelta (*drop zone*), jos väylällä sellainen on. Pelialueen ulkopuolelle menneestä heitosta lisätään tulokseen yksi rangaistusheitto. OB-alueiden lisäksi väylillä voi olla pakollisia reittejä, joissa tietty kiertopiste eli *mando* (yleensä puu), on kierrettävä merkitystä suunnasta. Jos kiertopisteen ohittaa väärästä suunnasta, tulokseen lisätään yksi rangaistusheitto. Peli jatkuu joko rangaistusalueelta tai kiertopisteen sijainnin määräämältä linjalta.^[3]

Väylällä heittovuoro määräytyy siten, että kauimpana korista oleva pelaaja heittää ennen muita. Väylä on pelattu loppuun, kun kiekko on heitetty koriin. Kiekon katsotaan olevan korissa, kun se lepää korin pohjalla tai ketjujen varassa. Pelin voittaja on se, jolla on vähiten heittoja rangaistusheitot mukaan luettuna.^[3]

Heittäminen

Frisbeegolfin tavallisimmat heitot ovat rysty- ja kämmenheitto. Rystyheitossa heittokäsi lähtee takaa, heittokäden kylki osoittaa heittosuuntaan ja heittokäsi tuodaan eteen läheltä kehoa ja koko vartaloa kiertäen. Heiton voimanlähteenä on jalat sekä lantio. Kämmenheitto muistuttaa hieman tenniksen kämmenlyöntiä, mutta kyynärpää ei ole suorana. Voima kämmenheittoon tulee ranteesta ja sormista.^[16]

Rysty- ja kämmenheitto kulkevat ilmassa toistensa peilikuvina, mikä vaikuttaa valittavaan heittotapaan. Heiton lentorataan vaikuttavat myös kiekon ominaisuudet sekä kiekon lähtökulma. Kun lähtökulma on kiekon loppukaarron suuntainen, kyseessä on hyzer-heitto. Kiekon lentorata on

Oikeakätinen pelaaja on heittänyt kämmenheiton.

Oikeakätinen pelaaja on heittänyt rystyheiton. Vartalonkierto jatkuu vielä kiekon irrottua.

tällöin)-merkin tai loivan J-kirjaimen muotoinen. Vastakkaisessa tapauksessa puhutaan anhyzer-heitosta. Kiekosta ja heittokulmasta riippuen lentorata on joko)-merkin tai loivan S:n muotoinen.^[16]

Rysty- ja kämmenheitot lähtevät vartalon sivulta, mutta putit heitetään yleensä vartalon edestä. Yleensä puttausasennossa heittokäden jalka on edessä ja toinen jalka takana. Esteen kiertämiseksi tai tasapainon takia käytetään toisinaan haaraputtia, jossa jalat ovat vierekkäin haara-asennossa.^[16]

Pelaaja valmistautuu puttaamaan.

Upsi eli upside-down-heitto heitetään samalla tavalla kuin pallonheitossa.

Tarkoituksena on yleensä jonkin korkean esteen kuten pensaikon ylittäminen. Kiekko heitetään yläkautta pystyasennossa tai jonkin verran kallellaan. Näin heitetty kiekko kääntyy ilmassa ylösalaisin ja lentää siinä asennossa suurimman osan matkasta. Kun etusormi on kiekon alapuolella, heittoa kutsutaan tomahawkiksi. Thumberissa peukalo on kiekon alapuolella ja lentorata kaartaa päinvastoin kuin tomahawkissa. Jos estettä on vaikeaa tai mahdotonta ylittää tai kiertää, pelaaja voi turvautua rolleriin, jossa kiekkoa vieritetään maata pitkin.^[16]

Liitokiekot

Kiekon lento ja "lentonumerot"

Osa kiekkovalmistajista (esim. Innova, Discmania, Dynamic Discs...) painattaa kiekkoonsa niin kutsutut lentonumerot. Nämä eivät useinkaan ole suoraan verrattavissa merkkien välillä, mutta perusidea on sama.

Nopeus

Ensimmäinen kiekossa oleva luku on nopeus. Sitä mitataan yleensä välillä 1–14. 14 on nopein. Kiekon nopeus riippuu kiekon rimmin eli ulkoreunan paksun osan leveydestä. Kiekon nopeus nousee rimmin leveyden kasvaessa. Nopeampi kiekko on virtaviivaisempi, ja sillä voi heittää pidemmälle kuin hitaammalla kiekolla. Nopeammat kiekot ovat usein hankalampia käsitellä.

Nopeuden perusteella kiekot voidaan jakaa seuraavasti:

- *Putterit, nopeus 1–3* Helppoja hallita, usein heitettäessä hyvin suoraan lentäviä. Toisin kuin golfissa, käytetään puttereita laajasti väylillä etenemiseen ja lyhyillä väylillä myös avauksiin. Kiekon reuna tylppä ja pyöreä.

Wham-O -yhtiön valmistama liitokiekko eli frisbee.

- *Midarit 4–5/6* Keskimatkan kiekkoja, useimmat mallit lentävät melko suoraan. Erityisesti aloittelijoille suositeltavia drivereiden sijaan aluksi. Kiekon reuna pyöreä ja tylpähkö.
- *Väylädriverit 6–9* Hitaammat driverit, väylä driverillä heitetään usein keskipitkien väylien avausheitot tai hyvin pitkien väylien toiset heitot. Kiekon reuna jo vähän terävä, mutta silti melko tylppä
- *Pituusdriverit 10+* Kaikista nopeimmat ja pisimmälle lentävät kiekot. Useat vaikeita hallita, mutta oikeissa käsissä lentävät jopa yli 150 metriä. Ei suositella aloittelijoille. Leveä ja terävä reuna.

Glide eli liito

Dynamic Discs Defender on esimerkki vakaasta pituusdriveristä.

Toinen luku kiekossa kertoo kiekon liidosta. Sitä mitataan yleensä välillä 1–7, jossa 7 on kaikista liidokkain. Puttereilla liito on usein välillä 1–4, midareilla 4–5 ja drivereillä 4–7. Liidon perusidea on helposti ymmärrettävissä: mitä enemmän kiekolla on liittoa, sitä pidemmälle se lentää verrattuna vastaaventyypiseen kiekkoon vähemmällä liidolla.

Turn eli vakaus

Kiekossa oleva kolmas luku kertoo kiekon vakaudesta. Vakaus vaihtelee välillä -5–1. Mitä pienempi luku, sitä alivakaampi kiekko. Kiekon vakaus kertoo sen käyttäytymisestä lennon melko alkuvaiheesta melko loppuun. Jos lentomatka on jaettu kymmeneen osaan, näkyy vakauden vaikutukset osissa 3–7. Jos kiekon vakaus on 0, tarkoittaa se sitä, että se ei juurikaan käännä oikeakätisen rystyheitossa oikealle kesken lennon vaan pysyy kutakuinkin suorassa. Jos vakaus on tätä suurempi, pyrkii kiekko kääntämään vasemmalle jo heiton alusta lähtien (Huomattavaa on kuitenkin, että monien kiekkomerkkien vakaimpienkin kiekkojen

vakaus on 0). Negatiivinen vakaus kertoo siitä, että kiekko pyrkii kääntymään oikealle heiton aikana ennen lopun käännöstä vasemmalle. Vakauden ilmeneminen edellyttää kiekon heittämistä sen käyttötarkoitukseen suunnitellulla voimalla. Esimerkiksi pituus driver ei käännä välttämättä yli, ellei ole voimaa heittää sitä yli 90 metriä. Jonkin suuntaisena hihavakiona voi pitää, että kiekkoa pitää pystyä heittämään vähintään 10*nopeus metriä, jotta se alkaa toimia suunnitellusti.

Fade

Viimeinen numero kertoo kiekon lennon viimeisten vaiheiden tapahtumista. Jokainen oikeakätisen rystyheitto (ja vasenkätisen kämmenheitto) kaartaa periaatteessa aina vasemmalle ja oikeakätisen kämmenheitto (ja vasurin rysty) oikealle lennon loppupuolella. Tämä johtuu kiekon pyörimisestä ja siihen liittyvästä fysiikasta, eikä sitä voi ohittaa. Jos kiekko ei kaarra heiton loppuksi faden suuntaan, on se vielä turn-vaiheessa. Mitä suurempi on faden arvo, sitä rajummin kiekko kääntää lopussa. Fadea mitataan useimmiten välillä 0–4 (normaalit putterit 0–2, midarit 0–3 ja driverit 1–4)

Lennon kokonaiskuva

Kiekon lennosta ei voi saada yksiselitteistä kuvaa katsomalla pelkästään yhtä numeroa. Tarkastellaan muita arvoja kuin liittoa. Nopeus on suurin kiekon ominaisuuksiin vaikuttava yksittäinen tekijä. Se vaikuttaa niin vakauteen kuin fadenkin määrään. Yleiseksi ohjeeksi voi ottaa, mitä nopeampi kiekko, sitä vakaampi se on. Driveri, jolla on vakaus 0 ja loppufade 2 voi olla hyvinkin vaikea saada lentämään suoraan pitkiä matkoja siinä missä putteri samoilla lentoarvoilla saattaa jopa kääntää yli (oikeakätisen rystyheitossa oikealle). Myös

pituus driveri, joka lentonumeroidensa perusteella pitäisi olla alivakaa eli ylikääntävä, saattaa olla alle 120 metriä heittävä suora tai jopa ylivakaa. Nopeat kiekot myös feidaavat todella voimakkaasti varsinkin hitailla nopeuksilla tehden niistä erityisen hankalia aloittelijoiden käyttöön.

Kiekon fade ja turn liittyvät loppujen lopuksi hyvin läheisesti yhteen. Jos kiekon turn on 0, mutta fade 4, ei se luultavasti lennä suoraan, vaan kaartaa jo kauan ennen loppua vasemmalle. Vastaavasti kiekko, joka on reilusti alivakaa ja vähäfeidinen, tuskin kaartaa ainakaan kovemmalla voimalla heitettäessä enää lopussa vasemmalle, vaan kaartaa koko lentonsa ajan oikealle.

Myös painolla on merkitystä. Muiden kuin midareiden maksimipaino on yleensä 175 grammaa (paino vaihtelee yleensä 167–175). Jotkin midarit voivat painaa 180 grammaa johtuen suuremmasta halkaisijastaan. Mitä painavampi kiekko, sitä vakaampi se on verrattuna saman kiekon kevyempään versioon.

Muovit

Kiekkoja valmistetaan erilaisista eri muoveista. Suurimmat erot muovien väliltä löytyvät pidosta eli gripistä ja kulutuksenkestosta. Halvimmat kiekot on tehty muoveista, jotka kuluvat nopeasti ja aiheuttavat kiekon muuttumisen alivakaammaksi. Kalliimmat muovit kestävät kulutusta huomattavasti paremmin. Muovit vaikuttavat myös vakauteen.

Kilpailuissa hyväksyttävät kiekot

Kilpailukiekot ovat PDGA:n hyväksymiä ja niiden täytyy noudattaa PDGA:n teknisiä standardeja. Standardit koskevat muun muassa kiekkojen kokoa, muotoa, painoa ja materiaalia. Kiekon läpimitan pitää olla 21–30 senttimetriä, ja enimmäispaino on kiekon koosta riippuen 174,3–200 grammaa.^[17]

Kilpailut

Frisbeegolfissa pelataan monilla eri tasoilla. Kilpailuja ja sarjoja on erikseen ammattilais- ja amatööripelaille. Ammattilaispelaajiksi lasketaan kaikki, jotka ovat voittaneet rahapalkintoja tai joille on hakemuksesta myönnetty ammattilaispelaajan status. Ammattilaispelaajien oikeutta osallistua amatöörkilpailuihin on rajoitettu.

Avoin sarja (MPO, Mixed Professional Open) on kaikille avoin sarja iästä ja sukupuolesta riippumatta. Avoimen sarjan kilpailijat ovat lähes poikkeuksetta miehiä. Avoimen sarjan rinnalla kilpaillaan sukupuolen perusteella rajatussa naisten avoimessa sarjassa (FPO, Female Professional Open). Näiden lisäksi on ikärajoitettuja sarjoja alle 19-vuotiaille (MJ18, FJ18) sekä yli 40-vuotiaille (MP40, FP40) ja joskus jopa vanhemmille.^[18]

Useat frisbeegolfseurat ympäri Suomea järjestävät viikoittaisia vapaamuotoisempia kisoja virallisten Suomen frisbeegolfliiton kilpailujen lisäksi.^[19]

Frisbeegolf-turnausten rahapalkinnot ovat olleet kasvusuunnassa.^[20] Vuonna 2011 maailmanmestaruuskisojen avoimen sarjan pääpalkinto oli 7 000 dollaria.^[21] Yhdysvaltain kansallisessa sarjassa kilpailujen pääpalkinnot ovat 1 660–3 700 dollaria^[22] ja esimerkiksi vuoden 2013 European Openissa 3 900 dollaria.^[23] Parhaat pelaajat tienavat noin 30 000 dollaria vuodessa palkintorahoista.^[24]

David Feldberg Nokialla järjestetyssä European Openissa 2011.

Ammattilaispelaajien merkittävimpiä turnauksia ovat maailmanmestaruuskilpailut, USDGC eli Yhdysvaltain-mestaruuskilpailut sekä Suomen Nokiolla järjestettävä European Open.^[25]

Suomi voitti frisbeegolfin joukkueiden maailmanmestaruuskilpailuissa Virossa vuonna 2019 kultaa kukistamalla Saksan loppuottelussa 6–0.^[26]

Lajin kehitys ja levinneisyys

Idea jonkin kiekon heittämisestä maaliin on syntynyt ja unohtunut useita kertoja, mutta nykyään frisbeegolfina tunnetun lajin kehitys lajina kytkeytyy frisbeen kehitykseen.^[27] Tärkeä taustahenkilö on ollut Ed Headrick, joka vuonna 1964 kehitti frisbeestä tarkemmin heitettävän version. Tämä loi edellytyksen frisbeen ja sitä kautta frisbeegolfin suosiolle.^{[28][29]} Headrick kehitti ja patentoi myös ensimmäiset metalliketjuilla varustetut korit.^[30] Hän on ollut mukana perustamassa sekä Professional Disc Golf Associationia että International Frisbee Associationia. Toinen lajin kehitykseen vaikuttanut on George Sappenfield. Hän alkoi 1960-luvun lopulla järjestää frisbeegolfkilpailuja yhteistyössä frisbeen tavaramerkin haltijan Wham-On kanssa.^[27] Vuoteen 1983 lajia pelattiin samoilla frisbeellä, joita käytetään kopitteluun. Nykyisiin kiekkoihin verrattuna ne olivat epätarkkoja ja tuulelle alttiita. Jan Sobel ja Dave Dunipace keksivät pienentää kiekkojen läpimittaa, madaltaa niitä ja leventää niiden reunusta, jolloin syntyi nykyisin tunnettu frisbeegolfkiekko.^[30]

Vuonna 2018 frisbeegolfratoja oli PDGA:n tilastojen mukaan noin 7500. Vuodesta 2000 ratojen määrä on kasvanut kolminkertaiseksi. Radoista lähes 5600 sijaitsee Yhdysvalloissa. Suomessa ratoja vuonna 2018 on n. 650 ja Ruotsissa n. 200, muualla Euroopassa ja Kanadassa noin 100 kummassakin. Joulukuussa 2014 Suomessa oli 427 rataa^[31] ja vuoden 2015 lopussa jo 500 rataa. PDGA:n lisenssijäseniä on 18 000, mutta lajia säännöllisesti harrastavien määräksi arvioidaan 500 000.^[20] Yhdysvallat on lajin suurvalta muutenkin kuin ratojen määrissä. Pelaajia, joiden rating on 1 000 tai yli, oli 18.12.2012 päivitetyn listan mukaan 230. Näistä 188 oli Yhdysvalloista. Ruotsista oli 15 ja Suomesta 14, muista Euroopan maista (Saksa, Tanska, Norja, Sveitsi, Ranska, Belgia) yhteensä 6. Lisäksi samaan kategoriaan kuului 4 pelaajaa Japanista, 2 Kanadasta ja 1 Australiasta.^[32]

Termejä

Termi	Kuvaus
Ace, "eissi", holari	Golfista lainatulta nimeltään hole in one. Heitto tiiltä yhdellä heitolla koriin
Ala- ja ylärauta	Alarauta = korin koriosan ylin ulkoreuna. Ylärauta = korin yläosan leveä osa, johon kun osuu, kimpoaa ulos eikä tule koria
Albatrossi	Väylän tulos -3, toisin sanoen kolme heittoa alle parin.
Appari, upsi, uppari, thumber	Yliolan heitto, eli kiekkoa heitetään samaan tapaan kuin palloa, pään/olkapään yli siten, että se lähtee pysty-asennossa. Hyvä keino päästä pusikoiden yli ja saada kiekko pysähtymään siihen mihin se tipahtaa
Anhyzer, antsa, annukka...	Kiekko kääntää yli tai heitetään vinossa siten, että se kaartaa pois päin <u>feidin</u> suunnasta. Saataa feidata lennon lopussa
Backhand, "bäkkäri"	Backhand-heitto = <u>rystyheitto</u>
Birdie, "böördi", pirkko, pörö	Väylän tulos -1, toisin sanoen yksi heitto alle parin.
Bogie, "bogi"	Väylän tulos +1, toisin sanoen yksi heitto yli parin.
Fade, feidi	Heiton loppukaarros. On yksilöllinen kiekosta riippuen, joka voi kaartaa oikealle tai vasemmalle, enemmän tai vähemmän
Fore, kämmenheitto	Forehand-heitto = <u>kämmenheitto</u>
Grip lock	Kiekon tahaton jääminen käteen heittäessä, jolloin kiekko vapautuu väärässä kohdassa
Hyzer, hysse	Koko matkan feidin suuntaan kallellaan oleva heitto
Kopsu, kikki, kuksi, Mekaaninen feidi	Puuosuma
Mando	Pakollinen kierto
Par	Väylän ihannetulos, tulos +0
Rinki	10 metrin alue korin ympärillä. Alue, jossa heitot ovat putteja, eli niitä ei saa astua yli
Rimmi	Kiekon ulkoreuna, siipi
Rolleri	Heitto, joka on käännetty niin paljon yli, että se alkaa edetä pyörien maassa pyörän lailla
Running man	Pystyssä oleva eteenpäin kierivä kiekko
Skippi	Kun kiekko osuu maahan loivassa kulmassa ja puoliksi pomppaa ja puoliksi liukuu eteenpäin, sen sanotaan skippaavan
Sokkoreikä	Väylä, jonka heittopaikalta kori ei näy.
Stämppi	Kiekkoon painettu kuva

Frisbeegolf Suomessa

Suomessa on useita satoja liitokiekkogolfratoja. Radat voidaan ryhmitellä vaikeuden (kirjainlyhenteet) ja varustelun (numerot 1–3) mukaan. Vaikeimpia ovat vähintään 18 maalikorin kilpa-radat (A-luokka: AAA1, AA1, AA2, AA3, A1, A2 ja A3; väylien pituus 50–300 metriä). Niitä helpompia ovat eritasoiset 9–17 maalikorin harrastajaradat (B-luokka: BB1-B3; väyläpituus 50–150 m). Näille molemmille pääluokille on määritelty radan läpikäyntiin vaadittava ihanneheittomäärä eli par-arvo. Lisäksi väyliä voidaan luokitella vähintään 7 korin aloittelijaratoihin (C-luokka; väylät pääsääntöisesti alle 75 m) ja 3–6 korin koululaisratoihin (D-luokka). A-luokan ratoja oli kesän 2016 alkaessa Suomessa yli 120 kappaletta, B-luokan ratoja yli 130, C-luokan ratoja yli 140 ja D-luokan ratojakin kymmeniä.^[33]

Lähteet

1. Tarja Aikola: *Frisbeegolfin viikkokisa käyntiin* (<http://www.uudenkaupunginsanomat.fi/uutiset/urheilu/151886.html>) *Uudenkaupungin Sanomat*. 9.8.2010. Viitattu 3.2.2012.

2. YLE Kainuu: Kajaani on frisbeegolfin kuuma piste (http://yle.fi/alueet/kainuu/2011/08/kajaani_on_frisbeegolfin_kuuma_piste_2815496.html) *yle.fi*. 24.8.2011. Viitattu 3.2.2012.
3. Professional Disc Golf Association: PDGA Official Rules of Disc Golf (http://www.pdga.com/files/documents/PDGA_Rules_of_Play_2011.pdf) (PDF) *pdga.com*. 1.1.2011. Viitattu 30.1.2012. englanti
4. Suomen frisbeegolfliitto: Frisbeegolf (<http://frisbeeliitto.fi/lajit/frisbeegolf/>) (Pelin kuvaus) *frisbeeliitto.fi*. Viitattu 31.1.2012.
5. Suomen frisbeegolfliitto: Etiketti (<http://frisbeeliitto.fi/aloitteijalle/etiketti/>) *frisbeeliitto.fi*. Viitattu 2.2.2012.
6. Professional Disc Golf Association: A Guide to Disc Golf from the PDGA (<http://www.pdga.com/introduction?s=6ee9736f381f7cf12ed3b4cee080de13>) *pdga.com*. Viitattu 2.2.2012. englanti
7. What's the difference between a golf flying disc and an ultimate disc? (<http://answers.yahoo.com/question/index?qid=20080803172518AAroUOp>) *answers.yahoo.com*. Viitattu 10.2.2012. englanti
8. Ultipedia: Disc Golf (http://www.ultipedia.org/wiki/Disc_Golf) *ultipedia.org*. Viitattu 10.2.2012. englanti
9. Professional Disc Golf Association: PDGA Approved Golf Discs (http://www.pdga.com/files/documents/PDGA_approved_discs_020312.pdf) (pdf) *pdga.com*. 3.2.2012. Viitattu 11.2.2012. englanti
10. DiscGolf4Women.com: Choosing the Right Disc (<http://www.discgolf4women.com/index.php/In-The-Bag/choosing-the-right-disc.html>) *discgolf4women.com*. Viitattu 10.2.1979. englanti
11. Toivonen, Kari: *Frisbeegolf : harrasta, pelaa, kilpaile*, s. 12–21. Lieto: Notoriöösi, 2010. ISBN 978-952-92-8261-6.
12. Professional Disc Golf Association: PDGA World Ranking System (<http://www.pdga.com/WorldRankings?s=445cd2f5fabb1497b2d1b6dd61adc016>) *pdga.com*. Viitattu 2.2.2012. englanti
13. PDGA Europe: Guide to 2012 PDGA Europe (http://www.pdga-europe.com/downloads/2012_Guide.pdf) (pdf) *pdga-europe.com*. Viitattu 2.2.2012. englanti
14. Professional Disc Golf Association: The Benefits of PDGA International Membership (http://www.pdga.com/files/documents/2012_Benefits_of_International_PDGA_Membership.pdf) (pdf) *pdga.com*. Viitattu 11.2.2012. englanti
15. Frisbeegolfin säännöt ja kilpailuopas 2021 (<https://www.wdg.fi/saannot2021/30-31/>) *www.wdg.fi*. Viitattu 23.10.2021.
16. Toivonen, Kari: *Frisbeegolf : harrasta, pelaa, kilpaile*, s. 22–64. Lieto: Notoriöösi, 2010. ISBN 978-952-92-8261-6.
17. Professional Disc Golf Association: Guidelines & procedures for manufacturers to certify that equipment complies with PDGA technical standards (http://www.pdga.com/files/documents/PDGA_TechStandards_8_1_11.doc.pdf) (PDF) *pdga.com*. 1.8.2011. Viitattu 30.1.2012. englanti
18. Suomen frisbeegolfliitto: Kilpailutoiminta frisbeegolfissa (<http://frisbeeliitto.fi/kilpailutoiminta/frisbeegolf/>) *frisbeeliitto.fi*. Viitattu 3.2.2012.
19. Viikkokisalista (<http://frisbeeliitto.fi/keskustelu/viewtopic.php?f=21&t=1865>) *frisbeeliitto.fi*. Viitattu 3.2.2012.
20. Professional Disc Golf Association: Disc Golf and PDGA Demographics (http://www.pdga.com/files/documents/2012_Disc_Golf_and_PDGA_Demographics.pdf) (pdf) (Uusin versio aina sivulla www.pdga.com/demographics) *pdga.com*. 22.2.2013. Viitattu 4.5.2013. englanti
21. Professional Disc Golf Association: PDGA Pro World Champions 1982-2011 (<http://www.pdga.com/files/documents/ProChampions.pdf>) (pdf) *pdga.com*. Viitattu 2.2.2012. englanti
22. Professional Disc Golf Association: 2013 National Tour Elite Series – “The Drive for the Championship” (<http://www.pdga.com/national-tour>) *pdga.com*. Viitattu 26.8.2013. englanti

23. Professional Disc Golf Association: European Open (http://www.pdga.com/tournament_results/99305) *pdga.com*. Viitattu 26.8.2012. englanti
24. Professional Disc Golf Association: Player Stats Search (http://www.pdga.com/player_stats_ratings_search) (Haku: Sort results by money) *pdga.com*. Viitattu 2.2.2012. englanti
25. PDGA major disc golf events (<https://www.pdga.com/major-disc-golf-events>) PDGA. (englanniksi)
26. Maailmanmestaruus! Suomi nappasi MM-kultaa frisbeegolfissa (https://www.iltalehti.fi/muutla_jit/a/81102229-2830-461a-ab22-5e34569c2f30) *www.iltalehti.fi*. Viitattu 26.8.2019.
27. Jim Palmeri: The Origins of Disc Golf (<http://www.pdga.com/history?s=f3bc994063916815ae2e4e8eff7fe72a>) *pdga.com*. Viitattu 4.2.2012. englanti
28. Morrison, Fred; Kennedy, Phil: *Lat Flip Flies Straight! True Origins of the Frisbee..* Wethersfield: Wormhole Publishers, 2006. ISBN 978-0-9774517-4-6.
29. Bellis, Mary: The First Flight of the Frisbee (<http://inventors.about.com/library/weekly/aa980218.htm>) *inventors.about.com*. Viitattu 4.2.2012. englanti
30. Toivonen, Kari: *Frisbeegolf : harrasta, pelaa, kilpaile*, s. 8–9. Lieto: Notoriöösi, 2010. ISBN 978-952-92-8261-6.
31. Frisbeegolfradat (<http://frisbeegolfradat.fi/radat/>) *frisbeegolfradat.fi*. Viitattu 19.12.2014.
32. Professional Disc Golf Association: Statistics, player search (http://www.pdga.com/player_stats_ratings_search) *pdga.com*. 18.12.2012. Viitattu 4.1.2012. englanti
33. Radat (<http://frisbeegolfradat.fi/radat/>) *frisbeegolfradat.fi -sivusto*. frisbeegolf-yritys Innova, innovaeurope.com. Viitattu 21.5.2016.

Aiheesta muualla

- [Kuvia tai muita tiedostoja aiheesta frisbeegolf Wikimedia Commonsissa](#)
- [Suomen frisbeegolfliitto](http://www.frisbeegolfliitto.fi) (<http://www.frisbeegolfliitto.fi>)
- [Suomen frisbeegolfliitto: Lajin säännöt lyhyesti](http://frisbeegolfliitto.fi/aloittelijat/saannot-lyhyesti/) (<http://frisbeegolfliitto.fi/aloittelijat/saannot-lyhyesti/>)
- [DiscGolfScores.net - harrastajille tarkoitettu tulospalvelu](http://www.discgolfscores.net/) (<http://www.discgolfscores.net/>)
- [Frisbeegolfradat.fi - yhteisöllinen verkkopalvelu](http://www.frisbeegolfradat.fi/) (<http://www.frisbeegolfradat.fi/>)

Noudettu kohteesta "<https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Frisbeegolf&oldid=20189478>"

Sivua on viimeksi muutettu 25. joulukuuta 2021 kello 14.42.

Teksti on saatavilla Creative Commons Attribution/Share-Alike -lisenssillä; lisäehtoja voi sisältyä. Katso käyttöehdot. Wikipedia® on Wikimedia Foundationin rekisteröimä tavaramerkki. Ongelma artikkelissa?